

El fons d'Andorra de 1.600 exemplars de la Bíblia viatja a Madrid

Dg, 21/07/2019 per Catalunya Religió

(*"la Caixa"*) *La Bíblia. Un viatge per les llengües del món* reuneix la col·lecció d'exemplars de l'Antic i el Nou Testament procedents de tot el món que el [col·leccionista](#) andorrà **Pere Roquet** ha anat reunint des del 1995. Aquell any, Roquet va iniciar aquesta fascinant col·lecció en la seva visita al poblat de Lokori, a Kenya. Allà, el pare **Franco Moretti**, un missioner combonià, li va regalar un Nou Testament escrit en turkana, una llengua nilòtica oriental parlada per gairebé un milió de persones.

Va començar llavors aquesta tasca, que al llarg de pràcticament vint-i-cinc anys l'ha portat a reunir exemplars de la Bíblia en més de 1.900 llengües diferents (en un total de 1.593 volums). Totes s'exposen ara a CaixaForum Madrid, en una mostra, d'accés lliure, que destaca les històries que s'amaguen rere les llengües en les quals estan escrites. A més, la mostra es complementa amb sis peces audiovisuals, entre les quals hi ha un mapa de gran format sobre les llengües del món, dos vídeos a càrrec del traductor i lingüista Gabriel López Guix, i un altre amb declaracions del mateix Pere Roquet.

L'exposició ha estat organitzada per "la Caixa", amb la col·laboració de l'Arxiprestat d'Andorra, propietari des del 2017 de la col·lecció de Bibles després de la cessió de Pere Roquet, i del Govern d'Andorra, que n'és el dipositari i gestor. El fons està [exposat](#) de manera permanent al Santuari-Basílica de la Mare de Déu de Meritxell d'Andorra

La Bíblia. Un viatge per les llengües del món es pot [visitar](#) fins l'1 de setembre al CaixaForum Madrid. A la [inauguració](#) que es va fer a finals de juny hi van participar l'impulsor de la col·lecció de Bibles, Pere Roquet; juntament amb l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, **Joan-Enric Vives**; el director general de la Fundació Bancària "la Caixa", **Jaume Giró**; i la ministra de Cultura i Esports

del Govern d'Andorra, **Sílvia Riva**. També ha assistit a l'acte la directora general adjunta de la Fundació Bancària "la Caixa", **Elisa Durán**.

La col·lecció, que encara avui continua augmentant, permet posar de manifest la importància d'aquest llibre més enllà del seu significat religiós, en relació amb el nostre patrimoni lingüístic i cultural, així com valorar la diversitat lingüística mundial. La Bíblia ha estat, per exemple, un dels elements formadors de la civilització occidental.

En definitiva, la mostra tracta sobre la riquesa i la vulnerabilitat de les llengües, sobre la correspondència entre les idees universals i la visió particular que proporciona l'idioma de cada comunitat: des de les grans llengües, que tenen milions de parlants a tot el món, fins a les petites comunitats, en llocs remots.

De les llengües originàries als nous formats tecnològics

La Bíblia s'ha traduït a 3.350 idiomes diferents dels 7.111 existents al món. És una xifra sorprenent si tenim en compte que 3.116 d'aquestes llengües no tenen escriptura. Algunes estimacions calculen que se n'han editat més de 6.000 milions d'exemplars, fet que la converteix en el llibre més editat de la història. I és un fenomen que perdura: s'estima que cada any es venen al món 100 milions de Bibles.

La Bíblia. Un viatge per les llengües del món arrenca amb l'exhibició de la Bíblia que va iniciar la col·lecció el 1995. A continuació, s'exposen algunes Bibles que ens fan viatjar al passat, a les llengües originàries: l'hebreu i el grec. Així, per exemple, es mostra un exemplar de l'anomenada Septuaginta o Bíblia dels Setanta. Es tracta de la traducció al grec que va ser utilitzada més tard pels primers cristians. D'aquesta procedeixen gairebé totes les citacions de l'Antic Testament presents al Nou Testament, escrit íntegrament en grec.

Una altra de les vitrines confronta Bibles d'abast global, com un exemplar en esperanto, amb exemplars de comunitats aïllades, com la Bíblia en alemany de Pennsilvània, una varietat alt germànica parlada per les comunitats protestants d'amish i mennonites al nord-est dels Estats Units i al Canadà.

Destaquen alguns exemplars que ens permeten saber com és llegir els textos sagrats en la clandestinitat. En aquest sentit, s'exhibeix un exemplar de la Bíblia de Corea del Nord, on el cristianisme és perseguit. En aquest país, posseir una Bíblia comporta la pena de mort, però alguns exemplars aconsegueixen arribar al país des de la veïna Corea del Sud lligats en globus equipats amb dispositius GPS. Aquests llibres són petits i lleugers, per facilitar-ne el transport, i no duen cap mena de títol a la portada, per passar inadvertits.

La mostra es deté a continuació en les Bibles escrites en llengües minoritàries, extingides o en perill d'extinció (especialment, al Pacífic o a l'Àfrica subsahariana). És el cas d'un exemplar en idioma yagan, que actualment només conserva una única parlant nativa, la **Cristina Calderón**, de 91 anys, últim testimoni viu de la llengua i la cultura yamana. També s'hi exposen dues Bibles en manx —la llengua celta de l'illa de Man (mar d'Irlanda)— i en itelmen —idioma de la península russa de Kamtxatka—, dos casos de llengües pràcticament extingides, però amb esperances de revitalització gràcies als esforços que s'estan duent a terme, especialment en l'àmbit de l'escolarització.

La mostra acaba amb alguns exemplars que documenten els esforços per adaptar-se a la diversitat. Es poden contemplar exemplars en llengües de signes i en braille. Així mateix, la Bíblia s'ha adaptat en els últims anys als nous formats tecnològics, els nous llenguatges i les noves formes narratives. En són una bona mostra els llibres exposats en forma de còmic, de manga japonès i amb l'estètica del videojoc Minecraft.

'La Biblia. Un viaje por las lenguas del mundo', la historia de las lenguas a través de 1.600 Biblias
